

УСТАВ

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ПРОСВЕТА–1928 г.” – с.ЧАРГАН ОБЛАСТ ЯМБОЛ

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Народно читалище „Просвета–1928 г.” е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение в с.Чарган, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. То работи на принципите на доброволността, демократизма и автономията.

Чл.2. Читалището не е политическа организация. В неговата дейност може да участват всички физически лица без оглед на ограничения за възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл.3. Читалището е юридическо лице с нестопанска цел.

/1/ Наименование: Народно читалище „Просвета–1928 г.”

/2/ Седалище: с.Чарган

/3/ Адрес на управление: п.к 8628 с.Чарган, ул. "Панайот Куртев" № 25
област Ямбол.

/4/ Печатът на читалището е кръгъл с разтворена книга в средата,
с надпис около нея: Народно читалище „Просвета–1928 г.” – с.Чарган.

Чл.4. Читалището поддържа отношения на сътрудничество и координация с държавните и общинските органи и организации, на които законите възлагат права и задължения, свързани с неговата дейност, като запазва своята автономия.

Чл.5. Читалището може да се сдружава с други читалища и сродни организации, без да ограничава самоуправлението на собствената си дейност и имуществото си.

Чл.6. Читалището работи във взаимоотношения с други културни институти, учебни заведения, обществени, стопански и нестопански организации, извършващи или подпомагащи културната дейност. То

може да влиза в договорни отношения с тези или други структури, без да накърнява своите права и интересите си.

ГЛАВА ВТОРА ЦЕЛИ, ДЕЙНОСТИ И ЗАДАЧИ

Чл.7. Целите на народното читалище са да задоволява потребностите на гражданите свързани с :

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност на населението в с. Чарган;
2. Запазване на обичаите и традициите на българския народ;
3. Разширяване знанията на гражданите и подрастващото поколение и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. Развитие на творческите заложби на участниците в дейността;
5. Възпитаване и утвърждаване на национално самосъзнание;
6. Осигуряване на достъп до информация.

Чл.8. За постигането на своите цели читалището извършва следните дейности:

1. Поддържа библиотека, читалня, фото-, фоно-, филмо- и видеотеки, както и създава и поддържа електронна информационна мрежа;
2. Развива и подпомага любителското художествено творчество;
3. Организира школи, кръжици, курсове, клубове, кино- и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
4. Събира и разпространява знания за родния край;
5. Създава и съхранява музейни колекции съгласно Закона за културното наследство;
6. Предоставя компютърни и интернет услуги.

Чл.9. /1/ Народно читалище „Просвета–1928 г.” – с.Чарган може да извършва допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основните дейности .

/2/ Предмета на тази стопанска дейност включва:

- сферата на физическата култура, социални дейности, информацията, взаимоотношенията с училището, църквата и други.
- производствена, селскостопанска, книгоиздаване, книгопечат, размножителна от сферата на услугите – рекламна, импресарска,

управление на недвижими имоти, транспортна и всяка друга стопанска дейност, която не е изрично забранена от закона.

/3/ Тази стопанска дейност трябва да подпомага изпълнението на основните задачи, цели и функции на читалището.

/4/ Приходите от тази дейност служат за постигане на определените в този устав цели без да разпределя печалба.

/5/ Допълнителните стопански дейности не могат да се осъществяват в нарушение на законодателство в България.

Чл.10. Народно читалище „Просвета–1928 г.” – с.Чарган няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:

- за хазартни игри и нощни заведения;
- за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
- за постоянно ползване от политически партии и организации;
- на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

ГЛАВА ТРЕТА ЧЛЕНСТВО

Чл.11. /1/ Членовете на Народно читалище „Просвета–1928 г.” – с.Чарган могат да бъдат индивидуални, колективни и почетни. Членуването в читалището е доброволно.

/2/ Индивидуалните членове са физически лица, български граждани. Те биват действителни и спомагателни.

1.Действителни членове са лица навършили 18 години, които участват в дейността на читалището и плащат редовно членски внос. Те имат право да избират да бъдат избирани. Право на глас имат тези, които са платили членския си внос:

- при отчетно събрание – за отчетната година;
- при изборно събрание – не по-късно от два месеца преди датата на събранието.

2.Спомагателни членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани. Те имат право на съвещателен глас.

3.Членството се учредява с писмена молба до настоятелството и се продължава с акта на плащането на членския внос. Води се регистър на читалищните членове.

4. Членството се прекратява:

- с писмено заявление на читалищния член;
- когато не е платен членският внос в определения срок или системно неизпълнение на задължението за участие в дейността на читалището;
- когато общото събрание изключи читалищен член за грубо нарушение на Устава, за поведение, уронващо доброто име на читалището или за нанесени стопански и финансови щети в особено големи размери.

Чл.12. /1/ Членовете на Народно читалище „Просвета–1928 г.” – с.Чарган имат право:

- Да получават информация за дейността на читалището;
- Да участват в обсъждане на дейността на читалището;
- Да ползват с предимство неговата база и услугите му.

/2/ Членовете на Народно читалище „Просвета–1928 г.” – с.Чарган са длъжни:

- Да плащат редовно членския си внос;
- Да спазват Устава на читалището;
- Да участват според възможностите си в дейността на читалището;
- Да опазват недвижимото имущество и предприемат стъпки за обогатяването му;
- Да не уронват доброто име на Народно читалище „Просвета–1928 г.” – с.Чарган
- Да споделят опит, знания и информация необходими за дейността на читалището.

Чл.13. /1/. Колективни членове на Народно читалище „Просвета–1928 г.” – с.Чарган могат да бъдат:

- 1.Професионални и стопански организации.
- 2.Търговски дружества, регистрирани по установения ред, кооперации и сдружения с нестопанска цел.
- 3.Културно-просветни и любителски клубове, творчески колективи, учебни заведения.

/2/ Колективните членове съдействат:

- 1.За осъществяване на целите на Народно читалище „Просвета–1928 г.” – с.Чарган
  - 2.Подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база.
  - 3.Имат право на един глас в общото събрание.
- /3/ Членството на колективните членове се учредява и поддържа чрез писмено споразумение или договор.
- /4/ Колективното членство се прекратява:

- По писмено искане на колективния член.
- При фактическо прекъсване на взаимоотношенията между колективния член и Народно читалище „Просвета–1928 г.” – с.Чарган в продължение на една календарна година.

Чл.14. Почетните членове на Народно читалище „Просвета–1928 г.” – с.Чарган са български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА УПРАВЛЕНИЕ

Чл.15. Органите за управление на Народно читалище „Просвета–1928 г.” – с.Чарган са общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл.16. Върховен орган на читалището е общото събрание. То се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл.17. /1/Общото събрание:

- 1.изменя и допълва устава;
- 2.избира и освобождава членове на настоятелството, проверителната комисия и председателя;
- 3.приема вътрешни актове, необходими за организацията на дейността на читалището;
- 4.изключва членове на читалището;
- 5.определя основни насоки на дейността на читалището;
- 6.взема решение за членуване или прекратяване на членството в читалищно сдружение;
- 7.приема бюджета на читалището;
- 8.приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
- 9.определя размера на членския внос;
- 10.отменя решения на органите на Народно читалище „Просвета–1928 г.” – с.Чарган
- 11.взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;
- 12.взема решение за прекратяване на читалището;

13. взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или на отделни читалищни членове.

/2/ Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл.18. /1/ Редовно общо събрание на Народно читалище „Просвета–1928 г.” – с.Чарган се свиква от настоятелството най – малко веднъж в годината.

/2/ Извънредно общо събрание на Народно читалище „Просвета–1928 г.” – с.Чарган може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия, или на 1/3 от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпване на искането проверителната комисия или 1/3 от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

/3/ Поканата за събранието трябва да съдържа дневния ред, датата часа, мястото на провеждане и кой го свиква. Поканата да бъде получена срещу подпись или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общински места в общината, където е дейността на читалището трябва да бъде залепена поканата за събранието.

/4/ Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от 1/3 от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

/5/ Решенията се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове, освен решенията по чл.17, ал.1, т.1, 4, 10, 12, 13, които се вземат с мнозинство най-малко 2/3 от всички членове.

/6/ 2/3 от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава. Искът се предава в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението

Чл.19. /1/ Изпълнителен орган на Народно читалище „Просвета–1928 г.” – с.Чарган е настоятелството. То се състои от 5 /пет/ членове, избрани за

срок от 3 /три/ години. Те не могат да имат роднински връзки по права и сребрена линия до четвърта степен.

/2/ НАСТОЯТЕЛСТВОТО:

- свиква общото събрание и осигурява изпълнението на взетите от него решения;
  - подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му;
  - подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;
  - назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика;
  - приема нови членове на читалището въз основа на подадена молба.
- /3/ Настоятелството взема решения с мнозинство повече от половината на членовете си.**

Чл.20. /1/ Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок от три години.

/2/ ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ:

- 1.организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
- 2.представлява читалището;
- 3.свиква и ръководи заседанията на настоятелството;
- 4.председателства общото събрание;
- 5.отчита дейността си пред настоятелството;
- 6.сключва и прекратява трудовите договори със служителите, съобразно бюджета на читалището и въз основа на решение на настоятелството;

Чл.21. /1/ Секретарят на читалището:

- 1.организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
  - 2.организира текущата, основна и допълнителна дейност;
  - 3.отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;
  - 4.представлява читалището заедно и поотделно с председателя.
- /2/ Секретаря не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/а на председателя на читалището.**

Чл.22. /1/ Проверителната комисия се състои от 3 /трима/ членове избрани за срок от три години.

/2/ Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

/3/ Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на Настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

/4/ При констатиране на нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление – и органите на прокуратурата.

Чл.23. Когато поради смърт, трайна физическа невъзможност или подаване на оставка, председателят на читалището престане да изпълнява задълженията си, или когато поради същите причини Настоятелството или Проверителната комисия останат с по-малко членове от предвидените в чл.19, ал.1 и чл.22, в срок от един месец Общото събрание избира нов Председател или попълва състава на съответния орган.

Чл.24. Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството, на проверителната комисия и за секретари лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл.25. Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условията и реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на съответното читалище. Когато читалището няма собствен интернет сайт, декларациите по Закона за предотвратяване и разкриване конфликта на интереси следва да бъдат обявени в централния сайт на народните читалища на Министерството на културата.

ГЛАВА ПЕТА ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ

Чл.26. Имуществото на читалището се състои от собствени недвижими имоти, движими имоти, ценни книжа, авторски права, вземания и от предоставени за безвъзмездно ползване недвижими имоти и други права и задължения.

Чл.27. Читалището полага еднакви грижи на добър стопанин за опазване и обогатяване както на собственото, така и на ползваното имущество.

Чл.28. Читалището набира средства от следните източници:

- 1.членски внос
- 2.культурно-просветна и информационна дейност;
- 3.субсидия от държавния и от общинския бюджет;
- 4.наеми от движимо и недвижимо имущество;
- 5.дарения и завещания;
- 6.платени културни услуги с участието на собствени и гостуващи изпълнители и състави;
- 7.реализиране на проекти в социалната и културната сфера;
- 8.други приходи, включително от стопанска дейност.

Чл.29. Единният читалищен бюджет се формира от всички приходоизточници – собствени и от субсидии.

Чл.30. /1/ Настоятелството изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание. Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в общината.

/2/ Счетоводната отчетност се води в съответствие със Закона за счетоводството и подзаконовите документи.

Чл.31. Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях. Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на настоятелството.

Чл.32. /1/ Председателя на народното читалище ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета предложения за своята дейност през следващата година, за разработване годишната програма за култура.

- /2/ Годишната програмата за развитие на читалищната дейност утвърдена от Об. Съвет се изпълнява въз основа на финансово обезпечени договори, склучени между кмета на общината и читалището.
- /3/ Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

ГЛАВА ШЕСТА ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл.33. Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание или на Окръжния съд. То може да бъде прекратено и с ликвидация.

Чл.34. Окръжният съд постановява решение за прекратяване на читалището, ако:

- дейността му противоречи на Закона за народните читалища, Устава и добрите нрави;
- имуществото му не се използва според целите и предмета на дейност на читалището;
- при трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от две години;
- не е учредено по законния ред;
- е обявено в несъстоятелност.

Прокурорът самостоятелно или по подаден сигнал от министъра на културата може да поискат от Окръжния съд да постанови решение за прекратяване на читалището.

Чл.35. За неуредените в този устав случаи се прилага Законът за юридическите лица с нестопанска цел.

ГЛАВА СЕДМА ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Този актуализиран Устав, е приет на редовно общо събрание на читалището, проведено на 23.02.2010 година, съобразно Закона за народните читалища, обн. ДВ бр. 42 от 2009 г.

2. Същият е подписан в 2 (два) екземпляра от присъстващите действителни членове на читалището, съгласно приложния списък, представляващ неразделна част от Устава.